

Risale-i Nur'un çok yerlerinde izahı ve kat'î hadsiz hüccetleri bulunan iman-ı billâh rûknünün bi nler küllî burhanlarından birtek burhana kısaca bir işarettir.

Kastamonu'da lise talebelerinden bir kısmı ya-nıma geldiler. **“Bize Hâlıkımızı tanıtır; muallimlerimiz Allah'tan bahsetmiyorlar”**

dediler.

Ben dedim:

Sizin

okuduğunuz fenlerden her fen, kendi li-san-ı mahsusuyla mütemadiyen Allah'tan bahse-dip Hâlıkı tanıtıyorlar.

Muallimleri değil, onları din-leyiniz.

Meselâ, nasıl ki mükemmel bir

eczahane

ki, her kavanozunda harika ve hassas mizanlarla alınmış

hayattar macunlar ve tiryaklar var; şüphesiz gayet maharetli ve kimyager ve hakîm bir eczacıyı gösterir.

Öyle de, küre-i arz eczahanesinde bulunan dört yüz bin çeşit nebatat ve hayvanat kavanozların-daki zîhayat macunlar ve tiryaklar cihetiyle bu çarşıdaki eczahaneden ne derece ziyade mü-kem-mel ve büyük olması nisbetinde, okuduğunuz fenn-i tıp mikyasıyla, **küre-i arz eczahane-i kübra-sının eczacısı olan Hakîm-i Zülcelâli, hatta kör gözlere de gösterir, tanıtır.**

Hem, meselâ, nasıl bir harika

fabrika

ki, binler çeşit çeşit kumaşları basit bir maddeden dokuyor; şeksiz,

bir fabrikatörü ve maharetli bir makinisti tanıtır.

Öyle de, küre-i arz denilen yüz binler başlı, her başında yüz binler mükemmel fabrika bulunan bu

seyyar makine-i Rabbâniye ne derece bu in-san fabrikasından büyükse, mükemmelse, o de-recede, okuduğunuz

fenn-i makine mikyasıyla, küre-i arzın Ustasını ve Sahibini bildirir ve tanıtır.

Hem meselâ, nasıl ki, gayet mükemmel bin bir çeşit erzak etrafından celb edip içinde muntaza-man istif ve ihzar edilmiş

depo ve iâşe ambarı ve dükkân

şeksiz, bir fevkalâde

iâşe ve erzak mâlî-kini ve sahibini ve memurunu bildirir.

Öyle de, bir senede yirmi dört bin senelik bir dairede muntazaman seyahat eden ve yüz binler ve ayrı ayrı erzak isteyen taifeleri içine alan ve se-yahatiyle mevsimlere uğrayıp, baharı bir büyük vagon gibi, binler ayrı ayrı taamlarla doldurarak, kışta erzakı tükenen biçare zîhayatlara getiren ve küre-i arz denilen bu Rahmânî iâşe ambarı ve bu sefine-i Sübhâniye ve bin bir çeşit cihazatı ve malları ve konserve paketleri taşıyan bu depo ve dükkân-ı Rabbânî, ne derece o fabrikadan büyük ve mükemmel ise, okuduğunuz veya okuyacağınız

fenn-i iâşe mikyasıyla

, o kat'iyette ve o derecede

küre-i arz deposunun Sahibini,

Mu

tasarrıfını, Müdebbirini bildirir, tanıttırır, sevdirebilir.

Hem nasıl ki dört yüz bin millet içinde bulunan ve her milletin istediği erzakı ayrı ve istimal ettiği silâhı ayrı ve giydiği elbisesi ayrı ve talimatı ayrı ve terhisatı ayrı olan bir

ordu

nun mucizekâr bir kumandanı, tek başıyla bütün o ayrı ayrı milletle-rin ayrı ayrı erzakların ve çeşit

çe

şit eslihalarını ve elbiselerini ve cihazatlarını, hiçbirini unutmuyarak ve şaşırılmayarak verdiği o acip ordu ve ordugâh, şüphesiz, bedahetle

o harika kumandanı gösterir, takdîr-kârâne sevdirebilir.

Aynen öyle de, zemin yüzünün ordugâhında ve her baharda yeniden silâh altına alınmış bir yeni ordu-yu Sübhânîde nebatat ve hayvanat milletle-rinden dört yüz bin nev'in çeşit çeşit elbise, erzak, esliha, talim, terhisleri gayet mükemmel ve mun-tazam ve hiçbirini unutmuyarak ve şaşırılmayarak, birtek kumandan-ı âzam tarafından verilen küre-i arzın bahar ordugâhı, ne derece mezkûr insan ordu ve ordugâhından büyük ve mükemmel ise, sizin okuyacağınız

fenn-i askerî

mikyasıyla dikkatli ve akli başında olanlara o derece

küre-i arzın Hâkîmîni ve Rabbîni ve Müdebbirîni ve Kumandan-ı Akdesîni hayretler ve takdislerle bildirir ve tahmid ve tesbihle sevdirebilir.

Hem nasıl ki bir harika şehirde milyonlar

elektrik lâmbaları

hareket ederek her yeri gezerler. Yan-mak maddeleri tükenmiyor bir tarzdaki elektrik lâmbaları ve fabrikası, şeksiz, bedahetle elektriği idare eden ve seyyar lâmbaları yapan ve fabrikayı kuran ve iş-tial maddelerini getiren bir

mucizekâr ustayı ve fevkalâde kudretli bir elektrikçi-yi hayretler ve tebriklerle tanıttırır, yaşasınlar ile sevdirebilir.

Aynen öyle de, bu âlem şehrinde, dünya sara-yının damındaki yıldız lâmbaları, bir kısmı—

kozmoğrafya

nın dediğine bakılsa—küre-i arzdan bin defa büyük ve top güllesinden yetmiş defa sür'atli hareket ettikleri halde, intizamını bozmuyor, bir-birine çarp-mıyor, sönmüyor, yanmak maddeleri tükenmiyor. Okuduğunuz kozmoğrafyanın dedi-ğine göre, küre-i arzdan bir milyon defadan zi-yade büyük ve bir milyon seneden ziyade yaşayan ve bir misafirhane-i Rahmâniyede bir lâmba ve soba olan güneşimizin yanmasının devamı için, her gün küre-i arzın denizleri kadar gazyağı ve dağları kadar kömür veya bin arz kadar odun yı-ğınları lâzımdır ki sönmessin. Ve onu ve onun gibi ulvî yıldızları gazyağısız, odunsuz, kömürsüz yandı-ran ve söndürmeyen ve beraber ve çabuk gezdi-ren ve birbirine çarptırmayan bir nihayetsiz kud-reti ve saltanatı, ışık parmaklarıyla gösteren bu kâinat şehir-i muhteşemindeki dünya sarayının elektrik lâmbaları ve idareleri ne derece o misâl-den daha büyük, daha mükemmeldir; o dere-ce-de, sizin okuduğunuz veya okuyacağınız,

fenn-i elektrik

mikyasıyla, bu meşher-i âzam-ı kâinatın

Sultanını, Münevvirini, Müdebbirini, Sâniini, o nuranî yıldızları şahit göstererek tanıttırır, tesbihatla, takdisatla sevdirebilir, perestîş ettirir.

Hem meselâ, nasıl ki bir

kitap

bulunsa ki, bir sa-tırında bir kitap ince yazılmış ve herbir kelime-sinde ince kalemle bir sûre-i Kur'âniye yazılmış. Gayet mânidar ve bütün meseleleri birbirini teyid eder ve kâtibini ve müellifini fevkalâde maharetli ve iktidarlı gösteren bir acîp mecmua, şeksiz, gündüz gibi kâtip ve musannifini kemâlâtıyla, hü-nerleriyle bildirir, tanıttırır. Mâşâallah, bârekâllah cümleleriyle takdir ettirir.

Aynen öylede, bu kâinat kitab-ı kebîri ki, birtek sayfası olan zemin yüzünde ve birtek forması olan baharda, üçyüz bin ayrı ayrı kitaplar hükmündeki üç yüz bin nebatî ve hayvanî taifeleri beraber, birbiri içinde, yanlızsız, hatasız, karıştırmayarak, şaşırmayarak, mükemmel, muntazam ve bazan ağaç gibi bir kelimedede bir kasideyi ve çekirdek gibi bir noktada bir kitabın tamam bir fihristesini yazan bir kalem işlediğini gözümüzle gördüğümüz bu nihayetsiz mânidar ve her kelimesinde çok hikmetler bulunan şu mecmua-i kâinat ve bu mücessem Kur'ân-ı ekber-i âlem, mezkûr misal-deki kitaptan ne derece büyük ve mükemmel ve mânidar ise, o derecede—sizin okuduğunuz fenn-i hikmetü'l-eşya ve mektepte bilfiil mübaşeret et-tiğiniz

fenn-i kıraat ve fenn-i kitabet

geniş mikyas-larıyla ve dürbün gözleriyle—

bu kitab-ı kâinatın Nakkaşını, Kâtibini hadsiz kemâlâtıyla tanıttırır,

Allahu Ekber

cümlesiyle bildirir,

Sübhânallah

tak-disiyle tarif eder,

Elhamdülillâh

senâlarıyla sevdi-rir.

İşte bu fenlere kıyasen,

yüzer fûnûndan her bir fen,

geniş mikyasıyla ve hususi aynasıyla ve dür-bünlü gözüyle ve ibretli nazarıyla

bu kâinatın Hâlık-ı Zülcelâlini esmâsıyla bildirir, sıfâtını, kemâlâatını tanıttırır.

İşte bu muhteşem ve parlak bir burhan-ı vahda-niyet olan mezkûr hücceti ders vermek içindir ki, Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyan çok tekrarlar, en ziyade

'Halaka's semavati ve'l arzi'

([1](#))

) ve

'Rabbü's semavati ve'l arz'

([2](#))

) âyetleriyle Hâlıkımızı bize tanıttırıyor, diye o mektepli gençlere dedim. Onlar dahi tamamıyla kabul edip tasdik ederek "Hadsiz şükûr olsun Rabbi-mize ki, tam kudsi ve ayn-ı hakikat bir ders aldık. Allah senden razı olsun" dediler.

Ben de dedim:

İnsan

binler çeşit elemelerle müteallim ve binler nevî lezzetlerle mütelezziz olacak bir zihayat makine ve gayet derece acziyle beraber hadsiz maddî-mânevî düşmanları ve nihayetsiz fakırla beraber hadsiz zâhiri ve bâtınî ihtiyaçları bulunan ve mütemadiyen zeval ve firak tokatlarını yiyen bir biçare mahlûk iken, birden iman ve ubudi-yetle böyle bir Padişah-ı Zülcelâle intisap edip bû-tün düşmanlarına karşı bir nokta-i istinat ve bû-tün hâcâtına medar bir nokta-i istindat

bu

olarak, herkes mensup olduğu efendisinin şerefiyle, ma-kamıyla iftihar ettiği gibi, o da böyle

nihayetsiz Kadir ve Rahim bir Padişaha iman ile intisap etse ve ubudi-yetle hizmetine girse ve ecelin idam ilâhını kendi hakkında terhis tezkeresine çevirse

ne kadar memnun ve minnettar ve ne kadar müte-şekkîrâne iftihar edebilir, kıyas ediniz.

O mektepli gençlere dediğim gibi, musibettede mahpuslara da tekrar ile derim:

Onu tanıyan ve itaat eden, zindanda dahi olsa bahtıyardır.

Onu unutan, saraylarda da olsa zinî dandadır, bedbahttır.

Hattâ bir bahtiyar mazlum, idam olunurken bedbaht zâlimlere demiş: "Ben idam olmuyorum, belki terhis ile saadete gidiyo-rum. Fakat, ben de sizi idam-ı ebedî ile mahkûm gördüğümünden sizden tam intikamımı alıyorum.

Lâ ilâhe illâllah

diyerek sürur ile teslimî-i ruh eder.

(11. Şua Meyve Risalesi 6. Mesele)